

वाकपत्य n. dass.: ब्राह्मणस्य Kāṭh. 37, 2.

वाकपथ m. die Gelegenheit —, der geeignete Augenblick zum Reden:

अतीतवाकपथे काले MBh. 2, 1590. 3, 2399.

वाकप्यो adj. Rede beschützend Ait. Br. 2, 27. TS. 3, 2, 10, 1. 2.

वाकपारुष्य n. s. u. पारुष्य 2) a) und füge noch Verz. d. Oxf. H. 263, a, 26. Spr. 4978 und Rauheit der Stimme hinzu.

वाकपुष्टा f. N. pr. einer Fürstin Rāga-Tar. 2, 11. वाकपुष्टाद्वी 57.

वाकपुष्प n. pl. Redebüthen, schwungvolle Worte: क्षपिभिर्देवतैश्चैव वाकपुष्पैरर्चिताम् देवीम् HARIV. 10234. Kāthās. 109, 98. — Vgl. पुष्प 1) e).

वाकप्रलाप m. Redekunst, Beredsamkeit: न ते तुल्यो विद्यते वाकप्रलापे MBh. 3, 10650.

वाकप्रवदिषु adj. als Redner auftretend Āc. Çr. 10, 2, 27.

वाक्य (von वच् n. P. 7, 3, 67. Schol. zu 3, 1, 124. 7, 3, 52. Vop. 26, 10.

1) Ausspruch, Rede, Worte; sg. und pl.: शृणु मे त्वम् — पद्मकं मूषिको ऽब्रवीत् MBh. 1, 5577. वाक्यमर्जुनमब्रवीत् 3, 1723. सुहृद्वाक्यमिदं शृणु 2171. 2287. वाक्यमप्रतिनन्दन् 2279. 2743. 2910. 2977. तेन वाक्ये कृते सम्यक्प्रतिवाक्ये तथाकृते 2979. R. 1, 1, 8. 45. 2, 20. 9, 53. 52, 15. °वि-
शारद् 33, 8. 2, 74, 18. अतिक्रम्य तु महाक्यम् 1, 62, 16. Çāk. 22, 12. उद्धत Spr. 2375. तर्हिदमस्तु भरतवाक्यम् Çāk. 113, 6. वैद्यवाक्यस्य Suçr. 1, 123, 20. इत्यादि मन्त्रिणां वाक्यं न लेभे तस्य चात्तरम् Kāthās. 40, 53. सद्भाव-
वाक्यानि न तानि तेषाम् VARĀH. BRH. S. 74, 5. अनिष्टमस्तप्रणीतम् 75, 7. पुरुष 78, 7. दुष्ट 104, 19. प्रसूत° adj. Bṛh. 14, 2. मधुर, प्रिय, सत्य HALĀ. 1, 141. 146. LA. (III) 91, 21. वक्तु° adj. Bṛh. P. 4, 26, 23. PĀNĀT. 41, 17. Hit. 22, 3. वा गतव्यमित्यादिवाक्यैः पृष्टा Çuk. in LA. (III) 36, 9. वे-
दास्तवाक्यज्ञानैः SARVADARÇANAS. 53, 13. वेदास्तवाक्यज्ञात 61, 13. वेदवाक्या-
नि 72, 19. 128, 3. fgg. आत° 144, 2. गुरु° 91, 17. श्रुतवाक्या MBh. 5, 4496. इत्युक्तवाक्या Kāthās. 48, 130. मम वाक्याद्वाच्यौ in meinem Namen PĀNĀT. 142, 24. Aussage vor Gericht: उक्तवाक्यस्य सान्निध्यः M. 8, 108. aus-
drückliche Aussage (Gegens. लिङ्ग Andeutung) SARVADARÇANAS. 159, 14. Verz. d. Oxf. H. 219, b, No. 523. Ausdrucksweise 207, a, 15. °दोषाः 208, a, No. 489. Gesang der Vögel: वयंसि साधुवाक्यानि HARIV. 4940. — 2) Disputation: पञ्चावयवयुक्तस्य वाक्यस्य गुणदोषवित् MBh. 2, 139. Comm. zu NĪJAS. 1, 1, 32. 39. — 3) Satz (in grammatischem Sinne) Vārtt. und Pat. zu P. 8, 1, 20. Kār. zu P. 1, 1, 14. AK. 1, 1, 5, 3. 3, 4, 22, 1. TARKAS. 49. WEBER, RĀMAT. Up. 335. H. 71. 242. SĀU. D. 6. Schol. zu P. 1, 2, 33. SIDDH. K. zu P. 8, 1, 20. Vop. 3, 143. 26, 10. SARVADARÇANAS. 41, 20. 42, 1. 70, 8. 123, 1. 133, 2. Satzglied in einem Syllogismus Z. d. d. m. G. 7, 307. — 3) umschriebene Ausdrucksweise, z. B. राज्ञः पुरुषः st. राजपुरुषः Schol. zu P. 1, 2, 46. उपगोर्पत्यम् st. औपगवः zu 4, 1, 82. 8, 3, 85. SIDDH. K. zu 1, 1, 30. der Gebrauch von इच्छति mit einem infin. statt des desid. SIDDH. K. 134, a, 11. — Vgl. निर्विक्य, प्रति°, प्रमाण°, महा°, मिथ्या°, सत्य°. वाक्यकर adj. Jmdes Worte —, Geheiss ausführend: राज्ञः (हृत) R. 2, 72, 10.

वाक्यकरणसिद्धान्त m. Titel eines mathematischen Werkes MACK. Coll. I, 129.

वाक्यकार m. der Verfasser eines Vākya genannten Vedānta-Werkes SARVADARÇANAS. 58, 22. 59, 10.

वाक्यगर्भित n. Einschaltung eines Zwischensatzes PRATĀPAR. 62, b, 5.

VI. Theil.

63, b, 7.

वाक्यमृद् m. Lähmung der Sprache Suçr. 1, 136, 17.

वाक्यता (von वाक्य) f. in गद्द° (so ist wohl zu lesen) das Stammeln Suçr. 1, 260, 17.

वाक्यत्व (wie eben) n. das Bestehen aus Worten: वेदवाक्यानि पौरुषे-
याणि वाक्यत्वात् SARVADARÇANAS. 128, 3. 4. das Satz-Sein SĀU. D. 8, 19. 21. सानुनासिक° nasale Aussprache Suçr. 1, 260, 16. एक° das Zusam-
menfassen in ein Wort Schol. zu den ÇIVASŪTRĀṆI bei P.

वाक्यपदीय (von वाक्य + पद) n. P. 4, 3, 88. Schol. Titel eines zu Pā-
ṇini's Grammatik in Beziehung stehenden Buches des Bhartṛhari SARVADARÇANAS. 136, 15. Verz. d. Oxf. H. 177, b, 9. 247, b, 13. fg. GOLD. MĀN. 93. 237. Ind. St. 5, 67. 158. fgg.

वाक्यपूर्ण adj. den Satz ausfüllend Nir. 1, 9.

वाक्यप्रदीप m. fehlerhaft für वाक्यपदीय COLEBR. Misc. Ess. II, 42. Verz. d. B. H. No. 763. GOLD. MĀN. 237.

वाक्यप्रबन्ध m. fortlaufende Rede, Erzählung Dhātup. 33, 1.

वाक्यभेदवाद m. Titel eines Werkes HALL 62.

वाक्यमाला f. 1) Aneinanderreihung mehrerer Sätze KĀVYĀD. 2, 108. —
2) Titel eines Commentars zum Tattvavivekadiṇa HALL 156.

वाक्यविवरण n. Titel einer Schrift Verz. d. B. H. No. 618.

वाक्यवृत्ति f. desgl. ebend. HALL 106. 204. °प्रकाशिका und °व्या-
ख्या 106.

वाक्यशेष m. Satzergänzung Nir. 12, 22. Ind. St. 10, 413. 418.

वाक्यसंयोग m. grammatische Construction Nir. 6, 1.

वाक्यसंकीर्ण n. Vermengung zweier Sätze PRATĀPAR. 62, b, 5. वाक्या-
त्तरपदैः कीर्णं वाक्यसंकीर्णमुच्यते 63, b, 2.

वाक्यसार n. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 279, a, 44.

वाक्यसिद्धान्तस्तोत्र n. Titel eines Werkes Z. d. d. m. G. 1, 201.

वाक्यसुधा f. Titel eines dem Çamkarakārja zugeschriebenen Schrift-
chens Verz. d. Oxf. H. 225, b, No. 531. HALL 129. °व्याख्या 130.

वाक्यस्वर m. der Accent im Satze Verz. d. Oxf. H. No. 757.

वाक्याध्याहार m. Ergänzung eines Satzes P. 6, 1, 139.

वाक्यार्थ m. der Sinn —, der Inhalt eines Satzes TARKAS. 48. fg. KĀVYĀD. 2, 43. Comm. zu VS. PRĀT. 4, 179. °गुणाः, °दोषाः Verz. d. Oxf. H. 208, a, No. 489. °विवेक (= महावाक्यविवेक) 222, b, 11.

वाक्यार्थदीपिका f. Titel eines Commentars HALL 38.

वाक्यार्थोपमा f. ein Gleichniss, in welchem die Aehnlichkeit zweier
Dinge im Einzelnen durchgeführt wird, KĀVYĀD. 2, 43. Beispiele Spr. 4150 und 4341.

वाक्यालंकार m. Schmuck der Rede, — des Satzes AK. 3, 4, 22 (28), 16.

वाक्र (von वक्र), वाक्रं सुवात्रम् N. eines Sāman Ind. St. 3, 234, a.

वाक्य n. nom. abstr. von वक्र gaṇa दृढादि zu P. 5, 1, 123.

वातसंद् adj. in einer Formel TS. 3, 2, 10, 1. nach dem Comm. ist वात
so v. a. वाच्.

वाक्संयम m. Hemmung der Rede, Bändigug der Zunge Spr. 2766.

वाक्सङ्ग m. = वाक्यमृद् Suçr. 1, 233, 20.

वाक्सिद्ध n. eine übernatürliche Vollkommenheit in Bezug auf die
Rede PĀNĀT. 2, 8, 4.